

पोखरा उपत्यका साइडसिन घुम्न जाउँ

घुमाउने ठाउँहरू

बेगनास-रुपा ताल, पञ्चभैया बन्धुजन्तु पार्क (चिडिया घर), पुम्दीकोट, स्तुपा, डेभिडफल, भ्यूटावर, चमेरे गुफा, बिन्दवासिनी मन्दिर, माउन्टेन म्यूजियम लगायतका ठाउँहरू साथै मुक्तिनाथ जान आउनको लागि बसको सुबिधा। गाडी छूटने समय बिहान ९:३० बजे

सम्पर्क: मानसरोवर टुर्स एण्ड ट्रान्सपोर्ट
061-544439, 589012, 9856051659
9856034631, 9856082622

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५५ मा

कलर मिजिटिड कार्ड साथै

तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा

सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५७५

□ वर्ष २६ □ अङ्क ३० □ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' □ २०८१ माघ ३० गते बुधबार □ 12 Feb. 2024 □ पृष्ठ ४ □ मूल्य रु. ५।-

कृषि उद्यमबाट तीन हजारबढी स्वरोजगार

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २९ माघ

व्यावसायिक कृषि तथा पशुपक्षी फार्माबाट गण्डकी प्रदेशका तीन हजार नौ सय १४ जना उद्यमी स्वरोजगार बनेका छन्। पछिल्लो सात वर्षमा स्थापना भएका तीन हजार तीन सय २० वटा कृषि तथा पशुपक्षी फार्माबाट स्वरोजगार बनेको किसानको सङ्ख्या बढेको हो। गण्डकी प्रदेश सरकारले व्यावसायिक रूपमा कृषि उद्यम गर्ने किसानलाई कूल लागतको ५० प्रतिशत अनुदान दिँदै आएको छ। कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयका अनुसार वार्षिक रूपमा १५ करोडभन्दा बढी बजेट कृषि तथा पशुपक्षी फार्मा लगाई हुँदै आएको छ। व्यावसायिक कृषिमा लागेका किसानलाई अनुदान र प्रोत्साहन सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको मन्त्रालयका सचिव वासुदेवी रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। किसान अनुदान र प्रोत्साहनमा बर्सेन बजेटको ठूलो हिस्सा खर्च हुने गरेको

उहाँको भनाइ छ। कृषि अनुदानको दुरुपयोग भएको जनगुनासो बढ्न थालेपछि मन्त्रालयले पछिल्लो समय उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई जोड दिएको छ। वास्तविक व्यावसायिक किसान पहिचान गरी प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइएको सचिव रेग्मीले बताउनुभयो। मन्त्रालयले विपन्न बस्तीमा जीविकोपार्जनका लागि बाख्रापालन, भकारी सुधार, खोर सुधारलगायत कार्यक्रममा सहयोग गरेको छ। प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनामार्फत पनि कृषिमा उद्यमशीलता प्रवर्द्धनको कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ। उक्त परियोजनाअन्तर्गत प्रदेशमा हालसम्म पुराना र नयाँ गरी चार सय ५९ वटा 'पकेट' र तीन सय नौ वटा 'ब्लक' स्थापना भई कृषि पूवाधार विकास, क्षमता अभिवृद्धि, रोजगारी सिर्जना र किसानको आमदानीमा वृद्धि भएको मन्त्रालयले जनाएको छ। तरकारी खेतीका लागि प्रोत्साहन,

बाँभो जग्गामा खेती प्रवर्द्धन, बिज वृद्धि, रैथाने बाली संरक्षण, कृषि उद्यम विकासलगायतका कार्यक्रम मन्त्रालयको प्राथमिकतामा छन्। किसानलाई उन्नत बिउबिजन, गुणस्तरीय बेर्ना तथा आधुनिक प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउन झोत केन्द्र विस्तार गरिएको छ। बिउबिजन प्रयोगशाला, बाली संरक्षण प्रयोगशाला, माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशाला र भेटेरिनरी प्रयोगशालाको सुदृढीकरण गरिएको सचिव रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। पशुपक्षीतर्फ बङ्गुर, बाख्रा, कुखुरापालनका लागि साना/ठूला गरी सात सय ९६ वटा आधुनिक खोर निर्माणमा सहयोग गरिएको उहाँले बताउनुभयो। उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न घाँस खेती र पशुको उपचारमा सहयोग गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ। चालु विकास, क्षमता अभिवृद्धि, रोजगारी सिर्जना र किसानको आमदानीमा वृद्धि भएको मन्त्रालयले जनाएको छ। तरकारी खेतीका लागि प्रोत्साहन,

घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती विस्तारका लागि पनि किसानलाई अनुदान दिँदै आएको छ। एक हजार चार सय ७७ रोपनी क्षेत्रफलमा उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउ खेती विस्तार भएको छ। मुस्ताङ, मनाङ, बागलुङ, गोरखालगायत हिमाली र उच्च पहाडी भेगका किसान उक्त प्रविधिको स्याउ खेतीमा आकर्षित भएका हुन्। हिमालपारिको जिल्ला मुस्ताङ र मनाङसँगै बागलुङको ढोरपाटन, गोरखाको चुमनुब्री, म्याग्दीको गुर्जालगायतका ठाउँमा पनि उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती गरिएको सचिव रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। मन्त्रालयले स्याउखेती विस्तार तथा व्यवसायीकरण आयोजना र शितोष्ण फलफूल विस्तार तथा व्यवसायीकरण आयोजनामार्फत किसानलाई सहयोग गर्दै आएको उहाँले बताउनुभयो। मुस्ताङ र मनाङलाई मुख्य रूपमा केन्द्रित गरी स्याउखेती विस्तारको आयोजना सञ्चालन गरिएको हो।

व्यवसायीको माग सम्बोधनका लागि अध्यादेश: मुख्यमन्त्री

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २९ माघ

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले आर्थिक विकासका लागि राजनीतिक स्थायित्व आवश्यक भएकाले वर्तमान अवस्थामा काँग्रेस र एमालेको सरकार बनेको बताउनुभयो। सरकारमा स्थायित्व भएकाले व्यवसायीक हकहितका लागि अध्यादेश ल्याएको पनि उहाँले बताउनुभयो।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ गण्डकी प्रदेशको आठौँ प्रदेश सभाको पोखरामा उद्घाटन गर्दै उहाँले व्यवसाय क्षेत्रको संवर्द्धन र प्रवर्द्धनको लागि अध्यादेश ल्याएको बताउनुहुँदै व्यवसायीलाई लगानीमैत्री वातावरण सृजना भएको दाबी समेत गर्नुभयो। मुख्यमन्त्री पाण्डेले प्रदेश सरकारले निजी क्षेत्रको सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि प्रदेश सरकारले पनि व्यवसायीको आवश्यकताअनुसार कानून ल्याउन र भएका कानूनसमेत संशोधन गर्न तयार रहेको बताउनुभयो।

गण्डकी प्रदेशमा लगानीका लागि निजी क्षेत्रलाई आकर्षित गर्न र लगानीको पूर्ण सुरक्षा गर्न पनि सरकार तयार रहेको बताउनुभयो। उहाँले लगानीको सुरक्षा र सुनिश्चितता तथा लगानीकर्ताको प्रतिफलका लागि सरकारले सहयोग गर्ने आश्वासन दिनुभयो। उहाँले प्रदेश सरकारले पुँडिटा र लोकाहाखोलामा औद्योगिक ग्राम सरकारले कृषि, पर्यटन र उद्योगलाई जोड दिएको बताउनुभयो। गण्डकी प्रदेशका पूर्व मन्त्री एवं प्रदेश सभा सदस्य सरस्वती अर्यालले व्यवसायीका साभ्ना एजेण्डा सम्बोधन गरी अगाडि बढाएमा प्रदेश सरकारले छलफल गरी पूरा गर्ने आश्वासन दिनुभयो।

सङ्घीय अस्पताललाई प्रदेश सरकारको सहयोग

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २९ माघ

गण्डकी प्रदेशको स्वास्थ्य मन्त्रालयले पोखरास्थित सङ्घ सरकार मातहतको परिचमञ्चल क्षेत्रीय अस्पतालमा प्रसूति सेवा लिने महिलालाई पोसिलो खाना र खाजाका लागि सहायता प्रदान गर्दै आएको छ। प्रादेशिक स्वास्थ्य निर्देशनालयका महानिदेशक खिमबहादुर खड्काले नवजात शिशुका आमाहरूको स्वास्थ्य अवस्थालाई दृष्टिगत गरी यस वर्ष रू ४० लाख उपलब्ध गराइएको जानकारी दिनुभयो। "विशेष कार्यक्रमअन्तर्गत उक्त सहयोग उपलब्ध गराइएको

हो, आगामी वर्षको बजेटमा पनि यसल प्राथमिकता पाउँछ", उहाँले भन्नुभयो, "अनुगमनका गर्दा कार्यक्रम प्रभावकारी भएको पाइएको छ, सुत्केरी आमाहरू सन्तुष्ट हुनुहुन्छ।" उहाँले स्वास्थ्य क्षेत्रका समस्या तिनै तहका सरकारको प्राथमिकतामा पर्नुपर्ने बताउनुभयो। सङ्घ सरकारअन्तर्गतको अस्पताल भए पनि प्रदेशवासीले लाभ लिने हुँदा त्यसमा लगानी गर्नु प्रदेश सरकारको पनि दायित्व हुने महानिदेशक खड्काले भनाइ छ। नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने विषयमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्र भनेर कोही पनि खुम्चेर बस्न नहुने उहाँले बताउनुभयो। स्वास्थ्य

मन्त्रालयले विगत तीन वर्षदेखि सुत्केरी आमाहरूका लागि पोषिलो खाना र खाजाका प्रबन्धका लागि उक्त सहयोग गर्दै आएको छ। "प्रदेशमै सबैभन्दा धेरै सुत्केरी हुने अस्पताल भएको र नवजात शिशुका आमाहरूलाई पोसिलो आहारको समस्या देखेपछि हामीले विशेष निर्णय गरेर उक्त सहयोग दिन सुरु गरेका हौं", महानिदेशक खड्काले भन्नुभयो। मन्त्रालयका अनुसार वार्षिक ऋण नौ हजार शिशुले उक्त अस्पतालमा जन्म लिने गर्छन्। गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई लक्षित गरी मन्त्रालयले अन्य कार्यक्रम पनि सञ्चालन गर्दै आएको छ। विद्युतीय प्रणालीबाट गर्भवती आमा र शिशुको स्वास्थ्य

अनुगमन गर्ने गरिएको छ। स्थानीय तहको साभ्नेदारीमा पूर्वप्रसूति खाना र उत्तर प्रसूति सेवाका लागि घरघरमा स्वास्थ्यकर्मी सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको जनाइएको छ। जोखिममा परेका गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई हवाई उद्धारका लागि कार्यविधि बनाएर कार्यान्वयनमा ल्याइएको मन्त्रालयले जनाएको छ। गर्भवती महिलाका लागि ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवालाई स्थानीय तहको समन्वयमा थप विस्तार गरिएको छ। हाल बागलुङको गलकोट नगर अस्पतालमा आकस्मिक प्रसूति तथा नवजात शिशु सेवा सुरु गरिएको निर्देशनालयका महानिदेशक खड्काले जानकारी दिनुभयो।

उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती विस्तार

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २९ माघ

गण्डकी प्रदेशमा एक हजार चार सय ७७ रोपनी क्षेत्रफलमा उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती विस्तार गरिएको छ। मुस्ताङ, मनाङ, बागलुङ, गोरखालगायत हिमाली र उच्च पहाडी भेगका किसान उक्त प्रविधिको स्याउखेतीमा आकर्षित भएका हुन्। कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले स्याउ बगैँचा विस्तारमा किसानलाई सघाउँदै आएको छ। मुस्ताङ र मनाङ स्याउखेतीका लागि उपयुक्त क्षेत्र मानिन्छ। बागलुङको ढोरपाटन, गोरखाको चुमनुब्री, म्याग्दीको गुर्जालगायतका ठाउँमा पनि उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती गरिएको मन्त्रालयका सचिव वासुदेवी रेग्मीले जानकारी दिनुभयो। मन्त्रालयले स्याउखेती विस्तारतथाव्यवसायीकरणआयोजना र शितोष्ण फलफूल विस्तार तथा व्यवसायीकरण आयोजनामार्फत

किसानलाई सहयोग गर्दै आएको उहाँले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार मुस्ताङ र मनाङलाई मुख्य रूपमा केन्द्रित गरी स्याउखेती विस्तारको आयोजना सञ्चालन गरिएको हो। अन्य जिल्लाका उच्च पहाडी भेगका किसानले पनि पछिल्लो समय व्यावसायिक स्याउखेती सुरु गरेका छन्। मन्त्रालयले स्याउखेती र शितोष्ण फलफूल विस्तारमा बर्सेन ठूलो बजेट खर्च गर्दै आएको छ। किसानलाई स्याउका बिरुवामा उपलब्ध गराउने गरिएको सचिव रेग्मीले बताउनुभयो। शितोष्ण फलफूल विस्तार आयोजनाअन्तर्गत पाँच सय २७ रोपनी क्षेत्रफलमा ओखर बगैँचा र छ हेक्टर क्षेत्रफलमा खुर्पानी बगैँचा विस्तार गरिएको छ। विस्तार गरिएको स्याउ तथा अन्य फलफूलखेतीबाट वार्षिक करोडौँ रुपैयाँ आमदानी भइरहेका छ भने छ सय जनाभन्दा बढी रोजगारीमा जोडिएको मन्त्रालयले जनाएको छ। स्याउका लागि

मुस्ताङमा एक सय टन क्षमताका दुई वटा चिस्यान केन्द्र पनि निर्माण गरिएको कृषि ज्ञानकेन्द्र मुस्ताङका कृषि अधिकृत दिलीप नेपालीले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार थासाङ गाउँपालिकाको टुकुचे र घरपभोङ गाउँपालिकाको मार्फामा चिस्यान केन्द्र निर्माण गरिएको हो। लोमान्थाङ गाउँपालिकाबाहेक मुस्ताङका चारै गाउँपालिकामा उच्च घनत्वमा आधारित स्याउखेती विस्तार गरिएको छ। किसानले बिरुवामा ७५ प्रतिशत र खेती व्यवस्थापनमा ५० प्रतिशत अनुदान पाउने गरेका छन्। उच्च घनत्वको आधुनिक प्रविधिको स्याउखेतीतर्फ किसानको आकर्षण बढेपछि मुस्ताङमा मुस्ताङमा स्याउको क्षेत्रफल विस्तार भएको हो। रैथाने जातभन्दा उच्च घनत्वको स्याउका बोट होचो र हाँगाबिँगा कम हुने हुँदा बगैँचा व्यवस्थापन गर्न पनि सजिलो हुने कृषि अधिकृत नेपालीले बताउनुभयो। छिटो र धेरै उत्पादन दिने भएपछि उक्त

प्रविधिको स्याउखेतीतर्फ किसान आकर्षित भएका हुन्। उच्च घनत्वको स्याउखेतीका लागि एउटै बिरुवाको रू एक हजारदेखि रू एक हजार दुई सयसम्म मूल्यपर्ने जनाउँदै केन्द्रका कृषि अधिकृत नेपालीले बताउनुभयो। बगैँचा व्यवस्थापन पनि खर्चिलो भएकाले सरकारले थप अनुदान सहूलियत दिनुपर्ने किसानको माग छ। उक्त प्रविधिको स्याउखेती एक दशकअघि मात्र नेपाल भित्रिएको थियो। गण्डकी प्रदेशमा सुरुमा मनाङबाट उच्च घनत्व प्रविधिमा आधारित स्याउखेती सुरु गरिएको थियो। यो स्याउका बिरुवा इटालीदेखि नेपाल भित्र्याइएको थियो। थोरै जग्गामा पनि धेरै बिरुवा लगाउन सकिने तथा छिटो र धेरै फल दिने हुँदा यो स्याउखेती फस्टाउँदै गएको हो। गाला, फुजी, गोल्डेनलगायत जातका स्याउखेती हुँदै आएको छ। एउटा स्याउको बोटले २५ वर्षसम्म उत्पादन दिने कृषि अधिकृत नेपालीले बताउनुभयो।

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्वहोस्।

हिमालय अफसेट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं. : ०६१-५७०६५१

